

ELŐFIZETES:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitlér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.

A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdá-jában és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A kiegyezés.

Zombor, 1898. június 9.

Hosszas huza-vona után a kiegyezési tárgyalások megfeneklettek. Most már nincs kilátás arra, hogy a kiegyezés létrejön. Nem mi vagyunk az okai, mi rajtunk semmi sem mulott. Ausztriának abnormis politikai életében keresendő a megfeneklés oka.

Most már a kiegyezés tárgyalásánál nincs szó a kérdés részleteiről, hogy mint és minő feltételek alatt jöjjön létre a közgazdasági szövetség; arról sincs már szó, hogy ez a szövetség egyáltalán létrejön-e? hanem azok után, a hogy Ausztriában a dolgok alakultak, ama kérdés felől kell tisztába jönnünk, hogy mi történjék akkor, ha a kiegyezés nem jön létre?

A kiegyezés meghiusultának nem Magyarország az oka, mert Magyarország a provizórium életbe léptetése és a törvényesen megállapított határidő meghosszabbítása által kézzel fogható alakot adott készségének. De mialatt még a két kormány a vám- és kereskedelmi szerződés dolgában a tárgyalásokat folytatta, Ausztriában a kvótáügyben és a kiegyezés ellen olyan izgatás keletkezett, a mely egy parlamenti többség biztosítására kötelességévé Badeni volt miniszterelnöknek, hogy kibocsássa a nyelvrendeletet, mely a szláv pártokat egy többséggé egyesítette, de a német kisebbséget az obstrukcióba kergette.

A nyelvrendelet visszavonására gondolni sem lehet, mert ez annyi lenne, mint szerepcserével játszani ugyanazt a szindarabot. Akkor a német párt lenne a kormánybarát és a szláv pártok, nevezetesen a csehek folytatnák az obstrukciót.

Miután a kiegyezést meghiusultnak kell tekinteni, Magyarország ama dilemma előtt áll, hogy az Ausztriával való kereskedelmi politikai viszonyt egy vagy más módon meg kell oldania. Az 1867. XII. t. c. értelmében és báró Bánffy miniszterelnök és az egész magyar parlament kijelentése szerint Magyarország a folyó év kezdete óta a szabad önellátás alapján áll. Ezen az alapon teremtette a magyar országgyűlés az egy évi provizóriumot s ha az eredménytelenül elmúlt, nem marad más számunkra, minthogy az említett törvény 68. szakasza értelmében a nekünk legjobbnak tetsző módon éljünk a bennünket megillető önellátási joggal. De mint járunk el s minő irányt választunk, hogy az országot megkíméljük pénzügyi megrázkódásoktól és megmenekedjünk az elkerülhetlen válságtól. A kül-

ügyek és a közös hadsereg a pragmatica sanctio értelmében nem tartoznak az önellátás körébe; ezek közösek és ilyenek maradnak. A közös kiadásokhoz való hozzájárulást is meg kell állapítani, vagy Öfelsége döntése alá bocsátani; itt sincs tehát helye egyoldalú önellátásnak.

Fennmarad tehát még a kérdések legfontosabbika, hogy t. i. tovább is egységes vámterületet képezzünk-e Ausztriával, vagy felállítsuk a vámsorompót s aztán Ausztriától függetlenül állapítsuk meg a közvetett adókat és vasuti díjakat. Ez esetben az osztrák iparcikkek után vámot szednénk, Ausztria meg gabonánkra és marháinkra vetne vámot. Az osztrák ipar okvetlen tönkremenne, a magyar földművelés meg oly válságba vonszoltatnék, melyből többé ki nem tudna gyógyulni, a föld értéke csökkennék, mert a termények nem fizetnék ki a termelési költségeket.

Ez anyagi megkárosítását jelenti azoknak a milliókra menő polgároknak, a kik Ausztriában iparcikkek készítésével, Magyarországon földműveléssel foglalkoznak. Bukásunkban az nem lehet vigasztalásunk, hogy Ausztria is tönkrement. Az önálló vámterület felállításának az lenne a következménye, hogy a magyar ipar megerősödnék, de ezzel a mezőgazdaság rendkívüli és következményeiben súlyos megkárosítása lenne összekötve. Miután pedig Magyarország lakosságának legnagyobb része mezőgazdasággal foglalkozik, az önálló vámterület a lakosság többségére nézve lenne biztos romlás.

Tehát élénk áll a kérdés, hogy mi történjék, quid nunc? Mit tegyünk, ha a közgazdasági kiegyezést Ausztriával nem tudjuk létrehozni? Erre a kérdésre pedig csak egy rejelet létezik: önellátásunk jogunk alapján olyan megállapodást kellene létesítenünk Ausztriával, a mely lehetővé teszi a közös vámterületet anélkül, hogy szövetséget kötnénk vele.

Egy korszerű indítvány.

Zombor, 1898. június 9.

Az életfentartás ösztöne, az abból fejlődő előleges gondoskodás ellenállhatlan hajlama mindenütt nyilvánul az állatvilágban, melynek a nyáron való gyűjtéssel, vagy ha azt nem teszi, boldogabb vidékre való kivándorlással tesz eleget.

Csak az ember áll gondatlanul, könnyelműen itt a jövővel szemben, duslakodik, ha a természet bőven nyújtja adományait, jajgat és azonnal kis-

elkűn panaszodik, ha megszűnt az Eldorádó, a bőséget és nyomort egyaránt képtelen illően elviselni földnépünk alsóbb osztálya.

Ha azután eljön a nyomor órája, előrántják az államnak sokszor oly ócsárolt hatalmát, szívesen gondviselésnek nevezik annak a gondoskodását, és attól várnak mindent az élet anyagi nélkülözéseiben. Pedig az állam nagy, speciális feladatai teljesítésében a maga szocializmusával nem mehet olyan messze, hogy leves-osztó intézet legyen mindenfelé, mivel saját nagy céljai szenvednek és nem nyerne megoldást. Elég, ha a hatóság a legvégső és rendkívüli szükségben közvetlenül nyújt anyagi támogatást, máskor erkölcsileg kívánja a nép önszegélyző hajlamait ébreszteni és támogatni.

A jelen inséges év eléggé tanulságot szolgálhat arra, miszerint ezen a természettől oly gazdagon megáldott Kánaán is végsőségre juthat, mikor oly nyomasztó helyzetbe sodortatunk, hogy az éhínség réme ijesztően fellép és fenyeget bennünket és pedig oly óriási mértékben, hogy ezzel szemben az anyagi eszközök hiánya miatt megszübbad az állam akciója. Vegye fel tehát az állam agrárius programjába az önszegélyezés fejlesztését az egyetnél, mely szövetségben és egyesületekben nyer támogatást és előmozdítást; kezdje a kenyér, a vetőmag biztosításánál az állam, azáltal, hogy minden rendelkezésére álló eszközzel gabna takarékmagtárak felállításával próbálja a földművelő legelső, legelemibb szükségét biztosítani, a kenyeret, a vetőmagot.

Az eszme nem új, miután Borsod és Szepes-megyében a község, az egyház és egyes egyesületek által már évek előtt nyert megoldást és a felföldön sok helyütt felette áldásosan működött, most azonban nem tudom, nem most-e el ezen szükség-gabnatárakat az újabb idők könnyűvérűsége; ha nem élnek, azok ismét feltámasztandók és azok mintájára mások szervezendők. Maga a szervezet egyszerű, miután a gabna alapja egyes, a földművelők által, birtokaikhoz viszonyított, beszolgáltatandó részletekből, búzából vagy rozsból áll, mely meghatározandó kamat mellett kölcsönképpen kiadatik és csakis szükség idején, inséges években hagyaték hosszabb lejáratra, — különben kérésselmentlenül évről-évre beszedetik. A kamat is gabonában számítandó, mi által a a tőke saját erejéből nyer öregbítést.

Ezen takarékmagtárak legelső sorban a szegényebb, 1—2 fertályos gazdák felszegélyezésére lennének felállítandók, kik leginkább ki vannak

A „BACSKA“ tárcája.

A GYÉMÁNTKÖSZÖRŰS.

R. Bonin H. regénye.

Fordította: **Szollosi Jenő.**

(Folytatás.) (14.)

Tizenharmadik fejezet.

Éjjeli 11 órára járt az idő, mikor a Donna Anna a Cuxhaventől északnyugatra fekvő Nuverk szigetét világító tornya előtt elhaladt. Fél órával rá az utolsó világítóhajót is elbajta s a leggyorsabb menetben sietett tova a sötét éjszakában.

Könnyű szellő lengedezett, bár a tenger erősen haborgott, szürkesötét hab csapott össze fel a fekete hullámok tetején, melyet az Anna piros és zöld lámpái még szászínre festettek. Egészben veve különben elég jó idő járt. Az aránytalanul elhelyezett rakomány következtében a hajó jobbra-balra imbolygott. A szolgálat különben könnyű volt, a kázanok elegendő vízzel el látva; a sötét éjszakában vigyázva, óvatosan kellett haladni s időről időre csezengetni.

Négy matróz a halófülkében aludt; négy, köztük Pál is, a hajófüdélén virrasztott, örködött. A kapitány nem volt látható; kabinjában égett a lámpa, dolgozott — legalább a kabin egy hasadéka hosszu fényugár vetődött a tengerre.

A hajó órája kettőt ütött, az üveg óra jelezte, hogy az örök felváltandók; a négy matróz lesietett, négy feljött örködni.

Pál is aludni tért kejejébe. A legények azonnal mely álomba merültek, őt nem tudta elnyomni az álom. Nyitott szemekkel hanyadt fektűt keskeny fülkéjében,

a hullámok csapkodását, mormogását, a gépezet zakatolását figyelve. Finom hallása észrevette, hogy valaki a halófülké mögött az áruraktárban jár, kel, tesz-vesz valamit, majd recsegést, ropogást hallott, mint amikor tűz ég.

A kapitány megparancsolta volt, hogy minden ablakot, ajtót be kell csukni. Az áruraktárban irtózatosságszerűen ült; bármint akart is Pál, nem birt elaludni; elviselhetetlen, fojtó volt a lég, hogy szinte elájult. Felkelt, felhuzta csizmáját s felment a fűdélzetre. Itt Ben Halim, aki úgy látszik éber figyelemmel kísérte a haló fülkéket, nem valami barátságosan fogadta.

— Mit keres ön most itt? rivalt rá Palra, szokott előzékeny, barátságos modorról elütően.

— Nem tudok aludni, lenn irtózatosságszerűen van, mig ismét rám kerül az órállás, itt fenn akarok szunyókálni.

— Ez a szolgálati rendbe ütökzik!

— Mért ütököznek a rendbe, ha egyszer nem zavarok vele senkit se?

— Mire öntre kerül majd a sor, nem lesz kipihenve, takarodjék azonnal vissza, gorombáskodott Halim.

— Megkérdelem a kapitány urat, nem maradhatok-e itt?

— A kapitány nincs itt, dühöngött a néger.

— Megvárom, mig feljön.

— Olyan nincs, most én parancsolok itt, én helyettesítem a kapitányt s ön köteles engedelmeskedni.

— Ezt nekem nem mondták meg, kötekedett Pál.

A zaj hallatára elősietett a kapitány.

— Mi ez itten? — kérdé nyers hangon, feljűk fordulva.

A kormányon levő kis lámpa féhérs fénye ép a kapitányra esett; Pál csodálkozva vette észre, hogy a kapitány feje, sikkaja tele van kenderkőccel, a keze mintha be volna feketítve s olyan kátrányszagot érzett

egyszerre; a kapitány ki volt melegegde, arcáról csurgott a verejték.

— E legény elbajta tanyáját, ahelyett, hogy aludnék, itt alkalmatlankodik, panaszkodott a néger.

— Önnek kötelessége a rendszabályokhoz alkalmazkodnia; az első, amit a tengerészről megkövetelünk: a disciplina, szót izgatottan a kapitány.

— Ha parancsolja, engedelmeskedem, de lenn elviselhetetlen a hőség, nem tudok aludni.

— A tengerész kommandóra alszik, áll őrt s dolgozik! Nezze, hogy lefeküdjék! parancsolá van Heeren.

Pál engedelmeskedett s lement a hálókamrába. De a kommandóra legjobb akarata mellett sem tudott aludni; szemét jobbra-balra jártatta, tekintete egy parafával töltött mentőzubbonyon akadt meg — ilyen mentőzubbonyon akkoriban minden hollandi hajó el volt látva — felkelt, babrált vele unalmában, majd felöltötte, merő kíváncsisághól, vaj' hogy áll rajta?

Miniszteri rendelet értelmében minden matróz ágya felé köteles a hajótulajdonos ily zubbonyt akasztani. A mentő igen egyszerű szerkezetű birt. Vagy tíz drb fél láb hosszú és 2—3 hüvely széles, vastag gummivasszal bevont parafa lemez van egymáshoz fűzve, olyképen, hogy azok az ember derekát egészen befogják, hónalj alatt és a csipő fölött csattal erősíthető a mellhez, úgy hogy se le, se fel nem csuszhatik a mentőzubbony így az ember felső testén.

Pál ismét recsegést, ropogást hallott; a hálókamra fala mentén pedig tűzvörös csikot vett észre, odamenet erős füstszagot érzett.

Miután a gépezet a hálókamra előtti ürbe volt építve, a füst onnan jöhetett.

A sístergés mind erősebb és erősebb mérvet ölt, a kamrafal repedésén át szikraröpkedéseket lehetett észrevenni; a hőség meg fullasztó lón.

Az első pillanatban egészen elbénította az ijedség, nem tudott kiabálni, nem tudott elmozdulni helyéből,

diszes vendégeken kívül hivatalos volt községünk minden felekezeti papja, tanítója, ellátója. A pobárközsön-
tök sorát Szabó P. esperes nyitotta meg. Áment mon-
ván a jól végzett munkára, Szendy Lajost s derék prez-
biteriumát élte. Utána Tiefenthaler lelkes emelt po-
barat, aki 30 évvel ennek előtte itt lelkeskedett, az ő
akkori kedves embereinek faira és unokáira emel po-
barat, akiknek hosszú életet kíván, hogy még sokáig
nemes munkát végezzenek. Szendy Lajos az esperesre
és Császár Péter főszolgabíróra tritit pobarát. Császár
Péter a nemesen gondolkodó egyházközség minden bi-
vére emeli pobarát. Hetessy Viktor a tantszékre, Csá-
szár Péter Tóth Sándorra, a szép szavú papra, ki ünnepi
beszédével e mai napnak igazi gyönyörűséget ad ut,
tritit pobarát, Tóth Sándor az egyházközséget, Hetessy
Viktor a vállalkozókat: Fischer és Neufeld urakat élte.

És érte egyik felköszöntő a másikat a hosszú ebé-
den, mely belenyúlt az estebe, az éjszakába. Ugy 2 óra-
tájt nehéz köd ilte meg a fejemet, felbe kell hagynom
azért itt a tudósítást, cserben hagyott a memoriam. Csak
ugy fel fülle hallom, hogy a reggeli nap fénye kísért
haza sok jókedvű ünneplőt, aki imigyen is jó sokat
áldozott a — kulturának.

—ő.

Ujdonságok.

Ürnapja. Tegnap volt a katolikusoknak legna-
gyobb ünnepe, — az ürnapja. Ezt a napot a kath.
egyház rendkívül nagy pompával ünnepli meg. A világ
négy taja felé oltár van felállítva s minden oltárhoz
körmenetben viszik el a szentséget. A fényes egyházi
ünnepek szép idő kedvezett. Beláthatlan embertömeg
veit részt a körmenetben, díszítve a leghatalmasabb Urat.
Az egyházi szertartást Fejér Gyula, apát-plébános vé-
gezte fényes segédlettel. A külső pompa elcsúszott egy
23. gyalogezredbeli díszszázad vonult ki, a mely ugy
míse alatt, mint az egyes oltárok előtt díszlovásokat
adott.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Okolicsny Gyula
zombori pénzügyi segédtitkárt pénzügyi titkárrá ne-
vezte ki.

Áthelyezés. Öfelsége a király Roth Nándor
bajai kir. járásbírónak eddigi minőségében a mária radnai
kir. járásbíróhoz saját kérelmére leendő áthelyezését
megengedte.

Választás. Wekerlefalván segédkézvező Schu-
macher Dező választott meg.

Pályázat. Pályázat van hirdetve a zombori kir.
törvényszéknek aljegyzői állásra.

Bérmálás O-Kéren. O-Kérről írják: Majo-
rossy János, fölszentelt püspök, érseki helynök e hó
4-én a délutáni fél 4 órai személyvonattal érkezett meg
községünkbe, hogy bérmálási körútját, — mely e hó
18-áig tart, — O Kéren megkezdje. A vonatnál Mezey
Imre tb. főszolgabíró fogadta a községi elöljáróság és
nagy számu közönség élén. A püspök meleg szavakban
köszöntte meg a szíves fogadtatást. Mindbarom vallás-
felekezet templomának baranzugása között történt a
bevonulás. Az utba eső agostai hitvallás evangélikus
hívek temploma előtt Bierbrunner Gusztáv lelkes üd-
vözölte az ág. evang. hitközség nevében és annak élén.
Tovább haladva a római katolikus templomba tért be
a püspök, melynek aajtaja előtt felérbe öltözött leánykák
hosszu sorfalat képeztek, virágzapot hintve a szent atya
lábai elé. A templomajtóban Fúto Ferenc itteni plébános
fogadta. Az oltár felé haladtában pedig az ó-keri róm.
kath. dalárda énekel. Ezután a bérmálások kihallgat-
ása következett, kik ömeltóságának a bérmálás szent-
sége tárgyában feladott kérdéseire hibátlan feleleteket
adtak, a mely körülmény látható örömet okozott a
szent atyának, a minék kifejezését is adta, a kihallgatás
befejezésével dícséretében részesítve Török Pál kántor-
tanitót. Ezt befejezve a plébánián levő lakásába vonult
vissza, a politikai község, a róm. kath. és görög keleti
hitközség stb. küldöttsegek tisztelegtek nála. Másnap,
vagyis vasárnapon reggeli 8 órakor volt az ünneplés
díszmise a környékbeli lelkesek díszes segédlete mellett.
A díszmiseről 106 bérmálálandóknak megbérmálása követte,
melynek befejezése után ömeltósága lakásába vonult
vissza. Pont 12 órakor Fúto Ferenc plébánosnál dísz-
ebéd volt ömeltósága tiszteletére, melyre a helybeli és
környékbeli intelligencia volt hivatalos. Ebéd alatt szá-
mos felköszöntő hangzott el, a melyekre ömeltósága
egyszerre és általában felelt, különös örömenek advan
kifejezést, hogy ezen veyes lakossága községben oly
szép egyetértés uralkodik, a mely körülményt tapasztal-
nia alkalma volt. Deután fél 4 órakor volt az indulás
Temerin felé. Ujra beláthatlan kocsisor kísérte a püspöki
fogatot, egészen a temerini határig, a hol a temeriniiek
már vártak. Itt kiszállván ömeltósága, megegyszer kö-
szönetét fejezte ki a díszes fogadtatásért s áldását advan
az ó-keriekre, Temerin község küldöttseget fogadta.

**Érettségi a felső kereskedelmi iskolá-
ban.** E hó 6-án és 7-én folyt le az érettségi vizsgálat
felső kereskedelmi iskolánkban. A jelentkezett 19 tanuló
közül egyet sem vetettek vissza 1 évre; négyen, nev-
szerint Nikoltis Vladimir, Sztreck Dező, Sziklay Albert
és Merkel Fülöp általán jeles érdemjegyeket nyertek,
ötven egy, illetőleg két tárgyból szeptemberben tehetnek
javító vizsgálatot. Az érettségi vizsgálaton a vallás és
es közoktatási minisztert Mártony Marton miniszteri
osztálytanácsos, főigazgató, a kereskedelmi minisztert
pedig Kulinyi Zsigmond kereskedelmi és iparkamarai
titkár, a „Szegedi Napló“ c. napilap szerkesztője kép-
viselte.

Győztes bácskai atléta. A budapesti „Ma-
gyar Athletikai Klub“ nemzetközi atletikai és kerékpár-
versenyt f. hó 5-én, vasárnap tartotta meg, melyen a
közönség meglehetősen számban jelent meg. Az 1000 yardos
sikfutásban első lett Pertich Kálmán szabadkai földink.
A súlydobásban pedig — dr. Porteleky László mellett
— a második díjat nyerte.

Gyászír. Huber Ignác, zombori iparos, életének
88. évében június hó 8-án elhunyt. Temetése csütörtökön
délután 4 órakor ment végbe.

Felülfizetések. A zombori iparos dalárda által
f. évi június hó 5-én rendezett kerti dalestélyen felül-
fizettek: Kaebly Mihály, Ehrlich Nándor, Kniesel Jakab,
Brescka József, Schaffer Ignác 50—50 kr, Lukácsévits
Károly 40 kr, Würtz József 30 kr. Fogadják a nemes-
lelkű adakozók a dalárda hálás köszönetét.

Gyászír. Id. Husvéth István, a tekintélyes
Husvéth-család nesztora, városi törvényhatósági bizottsági
tag folyó hó 8-án reggel 6 órakor, életének 68. évében
elhunyt. A megboldogult városunk polgárságának egyik
legtekintélyesebb alakja volt, szorgalmával és polgári
erenyeivel mindenki részéről tiszteletet szerzve magának.
Temetése csütörtökön, Urnapján d. u. 5 órakor ment
vége. Óriási nagyszámu közönség volt jelen a tem-
etésen, hogy elkísérje utolsó útjára a városnak
egyik legünnepesebb polgárát. Testileg jelentek
meg: a város törvényhatósági bizottsága és tisztí-
kara a polgármester vezetése alatt, az ipartestület,
a tűzoltó-egyesület, a zombori takarékpénztár stb. —
A család a következő gyászjelentést adta ki: Alul-
írottak a legmélyebb fájdalommal tudatják, a felejhelen
jó férj, szeretett apa, nagypapa, após, és nagybácsi id.
Husvéth István volt 1848—49-es honvéd, Zombor sz. k.
városi törvényhatósági bizottsági tag stb. folyó évi június
hó 8-án reggel 6 órakor életének 68 ik, boldog házasa-
ságának 41-ik évében hosszas szenvedés után történt
gyászosan elhunytát. A megboldogult földi maradványai
folyó hó 9-én délután 5 órakor fognak a gyászházban
(Deák Ferenc-körút 150. sz.) beszenteltetni és a Szent-
Rokus sirkerben örök nyugalomra helyeztetni. Az en-
gesszelő szentmise áldozat pedig folyó évi július hó 1-én
délután 9 órakor fog a helybeli róm. kath. templomban
a Mindenbatónak bemutatni. Zombor, 1898. évi ju-
nius hó 8-án. Legyen nyugalma csendes. Emléke áldott!
Id. Husvéth Istvánné sz. Schmidt Mária, özvegye. Husvéth
Károly, Husvéth Paulina férj. Drescher Gyuláné, ifj.
Husvéth István, Husvéth Gyula, Husvéth Gizella férj.
Bodiu Mihályné, gyermekei: Özv. Uhlarik szül. Husvéth
Paula, ifj. Husvéth Istvánné sz. Karnász Berta, menyei.
Drescher Gyula, Bodiu Mihály, vejei. Drescher Ida,
Drescher Margit, Drescher Stefánia, Drescher Lajos,
legfj. Husvéth István, Husvéth Mariska, Husvéth Gyula,
Husvéth Irén, unokái. Schmidt Gusztáv és neje szül.
Uhlarik Gizella, unokaöccse és huga és családja.

Zárvizsgák. A helybeli róm. kath. elemi isko-
lákban az 1898. évi zárvizsgák a következő sorrendben
fognak megtartatni. A hittani vizsgák: Június hó 18-án
délután 9 órakor a gradina tanyai és délután 3 órakor
a Nenadits tanyai iskolában, Pekánovits András iskola-
széki tag jelenlétében. Megjegyezzük, hogy a tanyai
iskolákban az összes tantárgyból vizsgálatok a hittani
vizsgálatok után nyomban fognak megtartatni. Június
hó 20-án délelőtt 1/2 8 órakor „Veni Sancte“, mely után
délután 8 órakor a központi I—VI. fúosztályokban,
Falcione Lőrincz iskolaszéki tag jelenlétében. Ugyane-
zen időben a zárdai leányiskola I—V. osztályában,
Molnár István iskolaszéki tag jelenlétében. Június hó
20-án délután 2 órakor a banáti fiu- és 1/2 4 órakor a
szelencei fúosztályban, Thum Vince iskolaszéki tag
jelenlétében. Ugyan június 20-án délután 3 órakor a
zárdai iskola VI—VIII. osztályában, Szlavay Ferencz
iskolaszéki tag jelenlétében. A többi tantárgyak vizsgái:
Június hó 21-én délelőtt 8 órakor a szelencei leány-
és 10 órakor fúosztályban, dr. Donoszlovits Vilmos
iskolaszéki tag jelenlétében. Ugyanezen napon délelőtt
8 órakor a zárdai leányiskola I-6-os osztályában, Vesze-
lovsky Péter iskolaszéki tag jelenlétében. Ugyancsak
június 21-én d. u. 3 órakor a banáti leány- és 1/2 4 órakor
a fúosztályban, Pekánovits András iskolaszéki tag je-
lenlétében. Ugyanezen napon délután 3 órakor a zárdai
leányiskola II-ik osztályában, dr. Falcione Nándor
iskolaszéki tag jelenlétében. Június hó 22-én délelőtt 8
órakor a központi fiúiskola I. a) és 9 1/2 órakor pedig
az I. b) osztályában, Husvéth István iskolaszéki tag
jelenlétében. Ugyanezen időben a zárdai leányiskola
III. a) és b) osztályában, Bittermann Nándor iskolaszéki
tag jelenlétében. Ugyancsak június 22-én d. u. 3 órakor
a központi fiúiskola II-ik osztályában, Schlagetter Gyula
iskolaszéki tag jelenlétében. Ugyanezen napon délután
3 órakor a zárdai leányiskola IV-ik a) és b) osztályá-
ban, Mihályi János iskolaszéki tag jelenlétében. Június
hó 23-án délelőtt 8 órakor a központi fiúiskola III-ik a)
és 10 órakor a III-ik b) osztályában, Zsulyevits Ernő
iskolaszéki tag jelenlétében. Ugyanezen időben a zárdai
leányiskola V-ik osztályában, dr. Donoszlovits Vilmos
iskolaszéki tag jelenlétében. Ugyancsak június 23-án d. u.
3 órakor a központi fiúiskola IV-ik a) osztályában, Szondy
Mátyás iskolaszéki tag jelenlétében. Ugyanezen napon
délután 3 órakor a zárdai leányiskola VI-ik osztályában,
Tárczay Mór iskolaszéki tag jelenlétében. Június 24-én
délután 8 órakor a központi fiúiskola IV-ik b) osztá-
lyában, Bittermann Nándor iskolaszéki tag jelenlétében.
Ugyanezen napon délelőtt 8 órakor a zárdai leányiskola
VII-ik osztályában, Tárczay Mór iskolaszéki tag jelen-
létében. Ugyanezen napon délután 3 órakor a központi
fiúiskola V. és VI. osztályában, Zsulyevits Ernő iskola-
széki tag jelenlétében. Ugyancsak június 24-én délután 3
órakor a zárdai leányiskola VIII-ik osztályában, Pfeifer
József iskolaszéki tag jelenlétében. Június hó 25-én dél-
előtt 8 órakor fognak a magánvizsgák megtartatni,
Mihályi János iskolaszéki tag jelenlétében. Ugyanezen
napon délután 5 órakor fog a tornavizsga a központi
fiúiskolában, Temunovits József iskolaszéki tag jelen-
létében megtartatni. Június 26-án délelőtt 8 órakor
„Tedeum“, mely után az 1897—98-iki tanév befejezett-
nek nyilvánítatik. — Az 1898—99. iskolai tanévre a
tanulók beiratása f. évi szeptember hó 1., 2. és 3-án
szokásos módon fognak az illető osztályokban az igaz-
gató utasítása szerint eszközöltetni; az iskolai tanév
pedig 1898. évi szeptember hó 5-én 1/2 8 órakor tartandó
ünneplés „Veni Sancte“-val veszi kezdetét.

Osztályvizsgálatok. A zombori állami főgym-
násiumban az 1897/8. isk. év végén tartandó osztály-
vizsgálatok sorrendje. Június 18. Hittani vizsgálat az
I—VII. osztályokban. Június 20. VII. oszt. latin, német
ny., magyar ny., VI. oszt. számtan, természetrajz és
görög ny., V. oszt. latin, görög ny. és történelem, III.
oszt. latin, magyar ny. és phys földrajz, II. oszt. latin,
magyar ny. és földrajz, I/a oszt. latin, magyar ny. és
földrajz, I/b latin, magyar ny., földrajz. 2—3 gyorsírás,
— 3—5 szerb nyelv. Június 21. VII. oszt. görög ny.,
politikai földrajz, VI. oszt. görög pótló irod. és latin
ny., V. oszt. magyar és német ny., IV. oszt. német ny.,
számtan, rajz, természetrajz, II. oszt. számtan, mért.,
rajz, I/a oszt. számtan, rajz, I/b oszt. számtan, rajz. Ju-
nius 22. IV. oszt. latin, magyar, történet, VI. oszt. ma-
gyar, történet, német, VII. oszt. természettan, mennyi-
ségtan, gpótló irod. III. oszt. német, történelem, számtan,
rajz, V. oszt. számtan, természetrajz, gpótló iroda-
lom. Zomborban, 1898. június hó 7. Az igazgatóság.

Juniális. A bezdáni olvasóköri dalárda június
hó 12-én, vasárnap juniális rendez.

A vigéc menekülése. Valóságos tragikomédia
játérodott le Szabadkán folyó hó 6-án. Tragikus sors
érte Tettinger Marit, egy bikityi sváb leányt. Es hangos
bahotára fakasztotta a publikumot egy vigéc, aki ala-
posan megégette a száját a forró kásával. Tettinger Mari
Szárits József takarékpénztári hivataloszlóának volt a
szeretője. A Don Juan hivataloszló külön lakást bérelt
a szeretője részére, hogy annál zavartalanabban oszthassa
vele meg a szerelem édes gyönyörét. A bikityi sváb
leánynak azonban tág szive volt s így Szárits József
képe mellett helyet talált ott egy „Nemzeti szálloda“-
ban megszállott vigéc ábrázta is. A vigéc jó kunsaftra
talált, mert a leány hajlott a szavára. A randevu meg-
állapított: találkozás a leánynak Szárits József bérelt
lakásán hétfőn délután. Ugy is történt. Boldog volt a vi-
géc a leány ölelő karjai között és sürün csattant el a csók,
édes mámorba ringatva a vigéc szerelimitas szívét.
De a mézédés, idilikus jelenet nem folytatható le zavar-
talanul. Szárits József nesztét vette a dolognak s mint
a bős orozslán sietett kedvese lakására; rohant, hogy
még idejében érkezék. Zárt ajtókra talált. Zörgetésére
megnyit az ajtó. A mit látott, az elégséges volt ahhoz,
hogy feldühösödjék és revolvert rántson. Reá rohant a
kedvesére s azt hasba lötte. Aztán a vigécet akarta le-
lőni, de a vigécnek már hullt helye volt. Ott szaladt mar-
kúnn a széles utcán, népesödtületet okozva és hangos
kacajt fakasztva teljesen hiányos kosztimjével és bona
alatt a hirtelenében összekapkodott ruhadarabokkal.
Szaladt, menekült egyenesen a „Nemzeti Szálloda“-ba.
Még azon a napon elutazott, meglegedve a szabadkai
szerelmet. — Tettinger Marit beszéllítették a kórházba,
ahol dr. Sántha György eltávolította testéből a golyót.
A golyó nemesebb részeket nem sértett s így a leány
valószínűleg életben marad.

Értesítés. A gőzgepezelőket és kazánfűtőket
vizsgáló zombori bizottság f. évi június hó 27-én fogja
legközelebről vizsgálatait tartani a m. kir. államépíté-
szeti hivatal helyiségében. (Megyeház.) — A vizsgálatra
jelentkezni óhajtok, kellően felszerelt folyamodványokat,
a m. kir. államépítészeti hivatalhoz intezék. A vizsgá-
latra jelentkezőknek igazolniok kell: 1. hogy a 18. élet-
évet betöltötték, (ifjabb egyének keresztlevéllel); 2. hogy
magyar honossággal bírnak; 3. hogy erkölcsileg kifogá-
stalan életűek, (a 2. és 3. alattiak azonygy bizonyít-
ványba is foglalhatók); 4. hogy fűtött kazán, illetőleg
dolgozó gőzgepez mellett, gepezsz felügyelete alatt legalab-
bat honapon át dolgoztak. (Az erről szóló magánybizo-
nyítvány az előjáróság által is megerősítendő.) — Együttal
arra is figyelmeztetnek a jelentkezők, hogy a gepezszje-
lőltéktől az állam hivatalos nyelvének oly mérvben való
ismerete kívántatik meg, hogy a kiadott kazánügyi ren-
deleteket teljesen megérthessék; magyartul olvasni, írni,
beszélni tudjanak. A kazánfűtőjelőltéktől csak az állam
nyelvnek megértése s a számok olvasása kívántatik
meg. A bizonyítvány honosítások egy nappal előbb, f.
hó 26-án fognak megtartatni.

Insultált baka. Szabadkáról írják: A bajai
uton haladt Bagó János infanterista többféle elemozsiak-
kal, valamint egy prófutttal terhelve. Szemben jöttek
vele Császár Lukács és Grünfelder György notóriusz
verekedők. Ezek aztán utját állták a bakának és addig
inscelkedtek vele, míg a baka mérgeben a prófutot
Grünfelder fejéhez vágta. Ez kellett csak a Császár—
Grünfelder párnak! Megrobanták Bagót és hatalmasan
dögönyözni kezdtek. Arra jött azonban két honvéd, akik
láták Bagó veszedelmét s segítségére siettek. A hon-
védek alapos beavatkozásának az lett az eredménye,
hogy Császár több ökölnök kék-zöld nyomával elfutott,
Grünfeldert pedig lefogták és átadták a rendőrségnek.

NYILTTÉR. *)

Med. univ.

ifj. dr. Hável József
megyei járásvoros.

Rendel: d. e. 11—12-ig,
3—3 d. u. 2—4-ig.

Lakik: Sztapári-utca 22-ik szám alatt.

*) Az e rovatban közlöttéért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-üggyvéd.

Helyettes szerkesztő:

SZALAY FRIGYES.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Eladó fogadó.

Bács-Topolyán a vasuti
főutcán 3 tereméből, 8 vendégszobá-
ból, éléskamrával, pincével ellátott
605 □ öl területtel — 4 évig adó-
mentes — az udvaron artézi
kuttal bíró vendéglő szabad kéz-
ből eladó. — Bővebbet

Magos Sándor
B.-Topolyán.

1185. sz.
kig. 1898.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Kis-Kér községben lemondás folytán megüresedett gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirdettük.

Felhívtnak mindazok, kik ezen havi utólagos részletekben a községi pénztárból fizetendő évi 300 frt és szabad egyenruházattal javadalmazott rendőrellátást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen, eddigi szolgálataikat, nyelvismereteiket és életkorukat is igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket alulírott előjárásigazósághoz **folyo évi június hó 30-áig** nyújtsák be.

Kis-Kér, 1898. évi június hó 7-én.

Korbai Pál, Meder Ádám,
jegyző. 3-1 bíró.

10739. sz.

1898.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

Alulirt m. kir. jószágigazgatóság részéről közbíró tételik, hogy az alább megnevezett birtányak további bérbeadása végett az alább kitűzött helyen és időben írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános árverés fog tartatni.

Bánatpénzül 10% teendő le a szóbeli és írásbeli zárt ajánlatoknál, mely utóbbi szabályszerűen szerkesztendő s 50 kros bélyeggel ellátva az árverés megkezdéséig az árverező bizottsághoz benyújtandó s kijelentendő, hogy a versenyző a bérbeadási árverési általános s részletes feltételeket, melyeket is különben aláírni köteles, ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Az árverési feltételek a m. kir. jószágigazgatóságnál és a kertlelti ispánságoknál megtekinthetők.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el még az esetben sem, ha azok egy újabb árverés esetén kötelezőleg fentartatnak is.

A bérbeadási árverések a következő helyen és időben fognak megtartatni.

I. Szent-Andráson a m. kir. kincstári ispánságnál 1898. évi június hó 25-én délelőtt 9 órakor: A birtási erdőföld 10 h. 96 □ öl, A sziklasi „Válea Grui“ 500 □ öl, A kisbecskereki Willers-féle föld 30 h. 1442 □ öl, A knezi tiszti terményföld 4 h. 826 □ öl, A knezi 3 h. 1586 □ öl tiszti terményföld, A kisbecskereki korcsmaföld 18 h. 1591 □ öl, A szakálházi tanítói föld 2 h. 320 □ öl, A mosncai erdőőri föld 6 hold, A gízellafalvi volt papi föld 6 h. 302 □ öl, A knezi ügyészi, alügyészi és irodai tiszti földek többete 3 h. 1130 □ öl, Knezi alügyészi terményföld 9 h. 234 □ öl, A rábei volt tanítói 10 h. föld, A rábei volt jegyzői 10 h. föld, Aurel-házi szilasi pusztai vadászati joggal, O-teleki halászat, O-teleki kincstári malom.

II. Kerynyán a községhezánál 1898. évi június hó 18-án délelőtt 9 órakor: A gyulafalvai telepföld maradvány 2 h. 1120 □ öl, Kerynyai II. dűlő bárányjárás 16 h. 66 □ öl, Kerynyai II. dűlő bárányjárás 43 h. 1393 □ öl, Kerynyai alsó-pusztakulai és bárányjárasi vadászati jog.

III. Lippán a m. kir. kincstári ispánságnál 1898. évi június hó 21-én délelőtt 9 órakor: A bulzai üres ház hely 400 □ öl, A bulzai üres ház hely 800 □ öl, A lalasinai halászlát jog, A lippai kivágási szőlőföld B. e. 1200 □ öl, A lippai kivágási föld E. 1 h. 600 □ öl, A meszdorgosi visszavett telep 5 h. 541 □ öl, A pozsegi halászlát jog, A szelesovai ház hely 1200 □ öl, Az ujanpáni csárdaépület 460 □ öl.

IV. Aradon a m. kir. jószágigazgatóságnál 1898. évi június hó 15-én délelőtt 9 órakor: M. bodzasi Theisz-féle bertelek 1 h. 274 □ öl, Apátfalvai kenderföld 318+159 = 477 □ öl, Pitvarosi 104. sz. visszavett telep 7 h. 1014 □ öl, Pitvarosi 40. sz. visszavett telep 6 h. 1575 □ öl, Köveggyi 92. sz. visszavett telep 2 h. 491 □ öl, Megyes-egyházi heti vásár helypénzszedés, Megyes-egyházi piaci bódé (cédulaház).

Aradon, 1898. évi május hó 31-én.

M. kir. államjószágigazgatóság.

(Utányomat nem díjaztatik.)

2-2

5009. szám.

kig. 1898.

Pótpályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogi vármegye titeli járásába kebeleztet Kovil-Szent-Iván községben üresedésben lévő községi irnoki állásra az eddig beadott kérvények épségben tartása mellett ezennel pótpályázatot nyitok, s felhívom a pályázókat, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzam **folyo évi június hó 18-ának délutáni 5 órájáig** nyújtsák be, a később beérkezettek figyelembe vételü nem fognak.

Javadalmazás: évi 360 frt fizetés, mely előleges részletekben adatik ki.

Titelen, 1898. évi május hó 31-én.

Szemző János,
főszolgabíró.

2-2

1348. szám.

kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

O-Morovicza községben elbocsátás folytán üresedésbe jött és a község pénztárból havi utólagos részletekben fizetendő 300 frt évi fizetés és felszereléssel javadalmazott három gyalogrendőri állás betöltése céljából pályázat hirdettük, oly hozzáadással, hogy megválasztottak egyenruhájukat a sajátjukból tartoznak elkészíttetni.

Pályázni óhajtók szabályszerűen felszerelt kérvényüket alulirt eljárássághoz **folyo hó 22-éig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezők nem fognak figyelembe vételü.

O-Moroviczan, 1898. évi június hó 5-én.

Kunszabó Antal, Csákváry Lajos,
jegyző. 3-2 bíró.

Párisban aranyéremmel és díszoklevéllel kitüntetve.

IRÉN CREM. Teljesen ártalmatlan s a legjobb szépítő szer, mely az arcbőrnek bársony finomságot és üdéséget kölcsönöz, pár nap alatt elhárít mindenféle bőrküritést, u. m.: bőrtakát, májfoltot, szeplőt, pattanást stb., az ajkak természetes üdéségeinek fentartására különösen ajánlható; azonnal felszívódik s így nappal is használható. **Ára: Kis tégelynek 50 kr. — Nagy tégelynek 1 frt.**

IRÉN ARCPOR. A legjobb „Arcpor“ az arcbőrnek frisséget, szépséget és a legtisztább fehérséget kölcsönzi, azt simán és szárazon tartja. Háromféle színben kapható, u. m.: fehér, krém és rózsaszínben. **Egy doboz ára 50 kr.**

IRÉN SZAPPAN. Illatos növényekből készült legfinomabb piperezsappan. Kitűnően tisztít és élénkíti a bőrt. **Egy darab ára 40 kr.**

IRÉN SZÁJVIZ. Üdítőleg hat a fogbúsra s megelözi a fogakat megfűlésekből eredő s más fájdalmak ellen. **Egy üveg ára 35 kr.**

IRÉN FOGPOR. A legjobb és legártalmatlanabb fogtisztító szer, mindennapi használat után a fogak épek maradnak és vakító fehérek lesznek. **Egy doboz ára 50 kr.**

IRÉN HAJ- és SZAKÁLLNÖVESZTŐ. Legjobb és legbiztosabb szer a haj- és szakállnöves elősegítésére. **Egy adag 2 frt.**

Kapható a készítőnél:

HEISZLER FERENC gyógyszerésznél ZENTÁN.
ALAPITTATOTT 1820.

Zomborban: Szabó Nándor Péternél.

*-27

5998. szám.

kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Déronya községben 300 forint fizetés s szabályszerű intési díjakkal javadalmazott vgrebajtói állás ürült meg, melyre ezennel pályázatot nyitok.

Folyamodók képességüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **június hó 20-áig** hozzám nyújtsák be.

Kelt Hódsághon, 1898. évi május 29-én.

Kulassy,
szolgabíró.

3-3

Pályázati hirdetmény.

Mely szerint alulirt felügyelő bizottság községi óvónói állásra ezennel pályázatot hirdet, hogy kiegészítendő óvónóknak köteleességében áll az előirt tantárgyakat 3-6 éves gyermekeknek előadni; a mért évi illetménye 300 frt készpénzben van megállapítva.

A kellőleg felszerelt kérvények alulirt előnökséghez **f. é. június 24-ig** nyújthatók be.

O-Sztrapár, 1898. május 24-én.

Bárics Péter, Popov Bogdán,
bizottsági jegyző. 3-3 bizottsági elnök.

Halljuk a gólyát!

Női kalapok és napernyők

az előrehaladt évad miatt bámulatos **árengedmeny** mellett eladó.

Figyelmeztetés.

Nagy választék bel- és külföldi **női szövetekben**, saját gyártmányu **cipőkben**, valamint egyéb **úri és női divatcikkekben** a legolcsóbb árak mellett.

Hirschenhauser és Kovács,

3-2 „Gólya“ áruháza Zomborban.

Szives figyelembe!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudására hozni, hogy az üzletemben felhalmozott összes

rövidáru árucikkeket,

miután azokat tovább nem tartom, a **beszerzési áron eladom.**

Evőeszközök, kanalak, zsebkések, ollók s más vasárúk.

Íróeszközök, fogkefe, fésű, tajtékpipa, szipka, csibuk, selmeci pipák, Ehrenhofer pipaszarak stb.

Szives tudására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy Kretschmar E. és Társa céggel **Attila kerékpárokra** előnyös kötést csináltam, miért is gépeimet a legolcsóbb árakon számíthatom.

Gépek 10 frt havi részlettől felfelé.

Együttal ajánlom ujonnan érkezett **cement-kátrány falelszigetelő anyag, kátránypapír és Tinctoral**, a mely minden építkezésnél elmaradhatlan.

Kiváló tisztelettel

ifj. Heindlhofer Róbert.

Két jó házból való fiu tanoncul felvétetik.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

Jelzálogkölcson

filoxera által elpusztított szőlők ujonnan befásítására 5³/₄%, termő szőlőkre 5% városi és nagyközségbeli házakra 5 és 6%-ra;

földbirtokra:

65 évi törlesztésre . . . 4¹/₂%,
63¹/₂ „ „ . . . 4³/₄%,
50 „ „ . . . 5%,
30-40 évi törlesztésre . . . 6%,
20-30 „ „ . . . 7%

mellett ajánl és felvilágosítást nyújt 20 kr válaszbélyeg ellenében

Jadszko Ede.

14-5 Zombor, Prokop-ház, Szelenese.

Haszonbérleti hirdetmény.

Zomborból történt elköltözködésem folytán birtokomat képező 96 kat. holdból álló szántó- és legelőföld, melyből 47 hold első minőségű szántóföld, 3 szoba, konyha, éléskamra, pince, felszerből álló lakház, cseléd-lak, istállók és egyéb gazdasági épületek 3-6 évre **haszonbérbe adandó**. A most jelzett részlet a bezdáni kongó-ut mellett, a többi Sztanisits alatti határrészben fekszik.

A fundus instructus, mely egy **berendezett tejgazdaságból** s egyéb felszerelésekből áll, eladó és azonnal átvehető.

Bővebb felvilágosítást ad **dr. Nicolics György Zomborban.**

Nicolics Aurél.

3-2

ENGEL MANÓ

„Bankbizományi üzlete“ ZOMBOR,
Kossuth Lajos-utca 164. sz. I. emelet.

Van szerencsém a gazdaközönség b. figyelmébe a Zomborban (Kossuth-utca) Takarékpénztárral szemben 164. sz. I. emeleten lévő „**irodámra**“ felhívni s tisztelettel felkérni, hogy ha akar **birtokszerezési**, akár pedig **betáblázott drágább kamatu adósságának** kifizetése céljából rövid vagy hosszabb idejű

törlesztéses olcsó pénzkölcsönre

szüksége volna, hogy hozzám, alulírott címhez, teljes bizalommal fordulni méltóztatssék, miután általam az óhajtott **olcsó kölcsönhöz** a lehető legrövidebb idő alatt juthat.

A tőkét nem kell külön törleszteni, miután a tőke és kamat együttesen törlesztetik és a meghatározott időre az egész adósság elfogy.

A készpénzkölcsönök

3¹/₂ és 4%

kamatra kaphatók megfelelő tőketörlesztéssel 10 évtől 63 évig terjedő visszafizetés mellett.

Az intézet meghatározott időn belül a félnek a kölcsön nem mondhatja fel, ellenben a félnek jogában álland kölcsönét a meghatározott időn belül is akár egyszerre vagy nagyobb tőketörlesztések által tetezése szerint bármikor előbb is visszafizetni, mely esetben a kamatok csakis a tőkeösszeg kiegyenlítéséig fizetendők, ilyen visszafizetésknél a tőkében már törlesztett összeg levonásba hozatik.

ENGEL MANÓ

„Bankbizományi üzlete“ ZOMBORBAN.

A biztosítás ágazataiban és jelzálogkölcsönök terén jártas (üzletszerzők) utazók felvétetnek.

52-4